

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm XXXIV. Ad Audientiam &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

2. In quibusdam Religionibus consuetudo vel statutum viget, ut Prælatus infamis de graui crimine ad insinuationem generalis Capituli Prælaturâ cedere teneatur.
3. Hac supposita consuetudine vel ordinatione, si facta est insinuatio Abbati à Capitulo Generali, Abbas cedere tenetur, nec tenet eius appellatio.
4. Seposita autem hac consuetudine & statuto, de jure communi, Prælatus Religiosus propter solam criminis infamiam deponi non potest.
5. Ostenditur modus duplex in tali casu contra infamem Prælatum procedendi.

NOT. I. Infamia criminis interdum adeo notoria est, ut probatione nulla opus sit, interdum verò non ita notoria, tunc probari debet per testes, c. 3. §. Sape. verb. Fama. c. 4. q. 3. vbi Gl. ait: Si Index dubitet de fama, querat ex vicinis.

2. Not. 2. In quibusdam Religionibus consuetudo, vel statutum viget, ut Prælatus si infamiâ grauis criminis aspersus sit, ad commonitionem Capituli Generalis Prælaturâ cedere teneatur, sicuti de Prædicatorum & Carthusianorum Generali, quòd ex hac causa ad renuntiandum cogi possint à generali Capitulo, ex Host. testatur hîc *Abb. n. 5.* & de Cisterciensium Ordine, quòd Capitulum generale Abbates ad renuntiandum adigere queat, ita ut si renuant, duobus diebus post factam insinuationem, ipso facto potestate priuati sint, testatur *Rodriguez t. 1. Regular. q. 41. a. 3.* Supposita itaque tali ordinatione, aut consuetudine, concessit Alex. III. ut si monitio seu insinuatio Abbati à Capitulo Generali facta sit, cedere teneatur, ita ut appellatio eius ad Papam non recipiatur.

Sed seposita tali consuetudine, aut statuto adeoque spectato communi jure, rectè hîc docet *Abb. n. 13.* quòd neque Prælatus Religionis deponi possit propter solam criminis infamiam, sed in hoc casu duplex procedendi modus sit. 1. Ut indicatur ipsi (si nullus adsit accusator) purgatio Canonica, ita ut si purgare se noluerit aut non potuerit pro conuictio habeatur. c. Accedens. 23. in fine, de accusationibus.

2. Ut nisi sponte renuntiare velit, subeat iudicarium processum, ita ut per testes & alias probationes legitimas conuincatur. c. Licet. 31. & c. sequente. de Simonia.

CAPITULUM XXXIII. Ad Aures.

PARAPHRASIS.

Pontifex Iudici à se delegato commisit causam aliquam, remota appellatione, sed reus citatus intercedentes questiones proponens, & ab interlocutoriis appellans moram traxit in proseguenda appellatione, actore suspenso. Hoc casu, ait Alex. III. clausulam illam *remotâ appellatione* extendi non posse ad incidentes questiones, cum ea sæpe numero præiudicialia sint; verum in hoc casu si appellans terminum non præfixit, ipsemet delegatus terminum temporis competentem decernat, intra quem si appellationem prosecutus non fuerit eiusdem Iudicis iudicio submittere se cogitur.

NOT. vnicum. Clausula rescripti ad lites non extenditur ad incidentes questiones, quia rescripta ita intelligi debent, ut partibus præiudicium non afferant. Dicitur est de hoc in c. 4. in c. Peruenit. & in c. Consuluit. 14. in fin. h. t.

CAPITVLVM XXXIV. Ad Audientiam &c.

PARAPHRASIS.

Rektor Ecclesiæ S. Jacobi Zamorens. ab Episcopo Zamorensi multis afficiebatur molestiis; ea propter denique se & Ecclesiam suam protectioni Apostolicæ Sedis commisit, sed quia ob simplicitatem verbum appellationis non expressit, Episcopus nihilominus contra eum, qui Romanæ Ecclesiæ patrocinium inuocauerat, excommunicationis sententiâ protulit, hoc audito Alex. III. respondit, quia dictus Rektor postquam se Romanæ Ecclesiæ protectioni subiecit, non præmissâ causæ cognitione, condemnari non poterat, ideò Episcopum Abulensem, si ita esse, sicut narratum est, constiterit, ex-

com-

communicationem irritam esse declarare debere.

SUMMARYM.

1. *Provocans ad Superiorem, si dicat: committo me Superioris protectioni, vera & valida est appellatio.*

NOT. unicum. Etsi aliquis ad Superiorem provocaturus non utatur verbo appellandi; sed æquivalente, quo eius intentio sufficienter exprimat, valet appellatio, ut si dicat: committo me Superioris protectioni, simile quid habetur in *cap. In his. 1. 5. de verb. signif.* quod valeat sententia Iudicis, etsi non utatur verbo *condemno* aut *absolvo*, sed dicat *statuo*, *præcipio* &c. quia talis locutio secundum effectum significat condemnationem vel absolutionem, sicut commissio illa sub protectionem iudicis superioris in effectu significat appellacionem.

Accedit quod non debet aliquis considerare verba, sed potius voluntatem loquentis, cum non intentio verbis, sed verba intentioni debeant inferuire, *cir. cap. In his. & consentit cap. Petitio. 9. de Procurar.*

Excipiendum est, nisi certa forma verborum ad actum requiratur, ita ut sit de substantia eius, iuxta *l. 1. ff. de verb. oblig. & c. un. de postul. Pral. in 6.*

Quæres. Quid est, quod in Textu dicitur, Rectorem condemnari non potuisse, absque causæ cognitione, cum Episcopus post appellacionem, ne quidem cum causæ cognitione procedere potuisset ad excommunicandum.

Resp. Ea verba non referri ad Episcopum, à quo appellatum, sed sensum esse, postquam Rector appellavit ad Pont. à nemine condemnari potuisse, nisi cognitâ prius causâ appellacionis.

CAPITULUM XXXV.

Accepta.

PARAPHRASIS.

Canonici Pampillonens. apud Alexand. III.

questi sunt contra Ducem Nauarrorum, quod eos bonis suis spoliasset, & petierunt causam committi Archi-Episcopo Tarraconensi: eam commissionem cum fecisset Papa, postea intellexit causam hanc agitatam fuisse coram eodem Archiepiscopo, & ab ipso Ducem appellasse: quare rescipit Alexander III. Quoniam Canonici in impetratione rescipiti hoc ipsum reticuerunt, quod si Papa cognitum habuisset, causam Archi-Episcopo non commisisset, obreptitium censendum esse, quandoquidem causa remitti non debet ad Iudices eosdem, nisi pars, quæ appellavit, consentiat.

SUMMARYM.

1. *Taciturnitas veri quando vitiet rescriptum.*
2. *Judex ad quem, causam appellacionis non debet delegare iudici à quo appellatum.*
3. *Nisi ab eo bene appellatum esset super questione incidente, tunc eâ decisa posset causa principalis ad eundem remitti.*
4. *Judex ad quem, ante omnia cognoscere debet de causa appellandi, & eâ reperta frivola, aut omnino nulla, appellantem remittere ad iudicem à quo.*
5. *Casu quo iudex à quo succedat in locum iudicis ad quem defuncti vel depositi, de causa appellacionis cognoscere non poterit repugnante alterâ parte, sed debet ea alteri non suspecto delegari.*
6. *Tanquam suspectus recusari potest, qui ante in eadem causa consilium vel responsurum dedit.*

NOT. I. Taciturnitas veri (quod si in impetratione rescripti, expressum fuisset, Princeps id non concessisset, vel non tali modo ac forma concessisset) vitiat rescriptum, sicuti sæpius dixi. *l. 1. tr. de rescript.*

Not. II. Iudex ad quem, non debet causam appellacionis delegare, aut examinandam remittere ad Iudicem à quo, appellatum. *l. eos. 6. de appellacionibus;* cum enim Iudex antea granasse dicatur, periculum est, ne iterum grauet, si eadem ipsi causa committatur, aut remittatur; quare ipse-